

Ryzyko kredytowe można zdefiniować jako ryzyko nieoczekiwanego niewykonania zobowiązania przez kontrahenta lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu takiego zobowiązania.

W ramach ryzyka kredytowego można wyróżnić następujące rodzaje ryzyka:

- **ryzyko koncentracji** – ryzyko pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania w wyniku uzależnienia się (braku dywersyfikacji) lub nadmiernej ekspozycji wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych,
- **ryzyko kontrahenta** – ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta związane z każdą transakcją, w której wierzycielem jest PTE,
- **ryzyko inwestycji w podmioty zależne** – ryzyko utraty wartości zaangażowania kapitałowego i straty z tytułu zobowiązania wsparcia podmiotu zależnego związane z inwestycjami w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych.

Ryzyko rynkowe można zdefiniować jako ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku).

W ramach ryzyka rynkowego można wyróżnić następujące rodzaje ryzyka:

- **ryzyko stóp procentowych** – ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości na zmiany stóp procentowych,
- **ryzyko cen instrumentów** – ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości na zmiany cen instrumentów finansowych,
- **ryzyko kursowe** – ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut.

Ryzyko płynności można zdefiniować jako ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań w wyniku niedopasowania przepływów finansowych.

W ramach ryzyka płynności można wyróżnić następujące rodzaje ryzyka:

- **ryzyko niedopasowania aktywów i pasywów** – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań wynikające z rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań. W ramach tego rodzaju ryzyka bierzemy pod uwagę:
 - **niemożność upłynnienia przez PTE lokat** i innych aktywów w celu uregulowania swoich zobowiązań w momencie, gdy stają się one wymagalne,
 - **brak instrumentów dostępnych do sprzedaży** w sytuacji zwiększonych zobowiązań,

- **ryzyko rozliczenia** – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na ograniczenia w transferze środków finansowych,
- **ryzyko opcji** – ryzyko niewywiązania się z bieżących zobowiązań ze względu na prawo kontrahenta do zmiany wysokości i terminów przepływów pieniężnych.

Ryzyko operacyjne - ryzyko wystąpienia straty związane z niedostateczną efektywnością działań ludzi, systemów, warunków zewnętrznych oraz procesów zachodzących w podmiocie (również przy ich wdrażaniu):

- **ryzyko technologiczne i techniczne** - ryzyko pogorszenia wyniku finansowego towarzystwa, naruszenia przepisów prawa (w szczególności w zakresie ochrony danych wrażliwych klientów lub informacji stanowiących tajemnicę zawodową) lub utraty reputacji na skutek niewłaściwego zarządzania technologiami informacyjnymi i procesami lub ryzyko zakłóceń działalności podmiotu wskutek zaburzeń pracy systemów teleinformatycznych i informacyjnych,
- **ryzyko outsourcingu** - ryzyko negatywnego wpływu ze strony podmiotu zewnętrznego na ciągłość, integralność lub jakość funkcjonowania podmiotu, jego majątku lub pracowników,
- **ryzyko nadużyć/defraudacji** - ryzyko związane ze świadomym działaniem na szkodę podmiotu przez jego pracowników lub osoby trzecie,
- **ryzyko bezpieczeństwa** – ryzyko zakłócenia funkcjonowania podmiotu lub strat finansowych w wyniku niedostatecznej ochrony jego zasobów i informacji,
- **ryzyko zdarzeń zewnętrznych (ciągłości działania)** – ryzyko braku możliwości prowadzenia działalności przez podmiot lub poniesienia strat w wyniku zdarzeń nadzwyczajnych takich jak trzęsienia ziemi, pożary, powodzie, akty terroru, brak dostępu do siedziby (miejsca prowadzenia działalności) lub mediów.

Pozostałe obszary mogą być uwzględniane przy ocenie ryzyka operacyjnego lub umieszczone w innych kategoriach ryzyka:

- **ryzyko prawne** - ryzyko poniesienia strat na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji, ich niestabilności, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno-prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub innych organów w sprawach spornych prowadzonych z innymi podmiotami,
- **ryzyko utraty reputacji** - ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku podmiotu przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną,
- **ryzyko podatkowe i rachunkowe** – ryzyko negatywnych skutków ekonomicznych dla podmiotu z powodu niewłaściwej (nieprawidłowej) ewidencji rachunkowej, sprawozdawczości, błędnego wyznaczenia zobowiązań podatkowych podmiotu lub ich nieterminowej zapłaty,
- **ryzyko produktu** - ryzyko związane ze sprzedażą przez podmiot produktu (usług), który: nie spełnia wymagań i potrzeb klientów, nie jest zgodny z prawem i regulacjami, generuje dodatkowe ryzyko (dla podmiotu i jego klientów), nie ma dostatecznego wsparcia w procesach zachodzących w podmiocie, czy też pracownikach.

Ryzyko zarządzania OFE i DFE, jako ryzyko specyficzne PTE, w ramach ryzyka operacyjnego:

- **ryzyko wystąpienia szkody w OFE lub DFE** spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez PTE swych obowiązków w zakresie zarządzania funduszami i ich reprezentacji,
- **ryzyko zarządzania konfliktem interesów w OFE, DFE i PTE** - ryzyko związane z działaniem na szkodę OFE lub DFE przez pracowników PTE lub osoby trzecie, w szczególności ryzyko wykorzystania informacji o inwestycjach, planowanych transakcjach OFE lub DFE, strategii inwestycyjnej. Ryzyko to w szczególności obejmuje zagadnienia inwestycji własnych pracowników PTE, konflikt interesów spółek w ramach grupy finansowej, której częścią jest OFE lub DFE, a także ryzyko konfliktu interesów między działalnością inwestycyjną OFE oraz DFE,
- **ryzyko niedopasowania stosowanych zasad ładu korporacyjnego** – ryzyko powstania szkody w OFE lub DFE w związku z niestosowaniem lub nieprawidłowym stosowaniem zasad ładu korporacyjnego w odniesieniu do spółek znajdujących się w portfelu OFE lub DFE oraz spółek w ramach grupy finansowej, do której należą fundusze i towarzystwo (np. poprzez kierowanie się w działalności lokacyjnej funduszy zasadami innymi niż rentowność i bezpieczeństwo lokat),
- **ryzyko zarządzania umowami zawieranymi przez PTE z podmiotami zewnętrznymi** - ryzyko zawierania przez PTE na rzecz OFE lub DFE, niekorzystnych umów z podmiotami zewnętrznymi i wynikających z tego negatywnych konsekwencji dla członków funduszy lub zdarzeń niekorzystnie wpływających na sytuację finansową PTE,
- **ryzyko agenta transferowego** - ryzyko powstania szkody w OFE lub DFE w związku z nieprawidłowościami w wykonaniu umowy przez podmiot zewnętrzny/komórkę w ramach PTE wykonujących funkcje agenta transferowego dla OFE lub DFE, w szczególności w takich obszarach jak: zarządzanie umowami z OFE lub DFE, prowadzenie rejestru członków OFE i DFE, przeliczanie i umarzanie jednostek rozrachunkowych,
- **ryzyko utraty członków** – specyficzne dla OFE lub DFE ryzyko osłabienia pozycji rynkowej OFE lub DFE, w szczególności ryzyko utraty reputacji OFE lub DFE.

Ryzyko biznesowe – ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej.

Ryzyko biznesowe może się przejawiać w następujących obszarach:

- **ryzyko strategiczne** - ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany,
- **wyniku finansowego** – ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju oraz zapewnienia odpowiedniego poziomu kapitałów,
- **otoczenia ekonomicznego** – ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot (np. cykli koniunkturalnych),
- **regulacyjne** – ryzyko zmiany prawnych warunków prowadzenia działalności,
- **konkurencji** – ryzyko zmian rynkowych mających niekorzystny wpływ na podmiot.

Ryzyko modeli – ryzyko wdrożenia nieprawidłowo zbudowanych (zdefiniowanych) modeli, taryf lub parametrów, niewłaściwego zastosowania modeli lub braku niezbędnej ich aktualizacji.

- **ryzyko danych** – ryzyko wynikające z wykorzystania (do budowy modeli) nieprawidłowych, niewiarygodnych lub niekompletnych danych,
- **ryzyko założeń** – ryzyko wynikające z założeń lub uproszczeń przyjętych przy budowaniu modeli lub ustalaniu parametrów,
- **ryzyko metodologiczne** – ryzyko wynikające z wykorzystania do budowy modeli, taryfikacji lub ustalania parametrów niewłaściwych narzędzi, technik lub metod (w tym statystycznych),
- **ryzyko administrowania** – ryzyko niewłaściwego zastosowania lub działania modeli z powodu ich nieadekwatnego monitorowania, walidacji lub aktualizacji.

Ryzyko kapitałowe – ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału w wysokości wymaganej w obowiązujących regulacjach lub adekwatnej do ekspozycji PTE na ryzyko związane z prowadzoną działalnością.